

Ennakoarviointi palveluasumisen yksikön toiminnan lakkauttamisesta SOTEV 7.10.2020

Asia: Palveluasumisyksikön (Villa Apollo) toiminnan lakkauttaminen

Asiasta päättävä taho ja lopullinen päätöksentekijä: TALOUSARVIOVALMISTELUN YHTEYDESSÄ

Valmistelijat: Anna-Maija Liedenpohja, vanhuspalvelupäällikkö, vanhuspalvelut, Ulla Tikkanen

Muut valmisteluun osallistuneet: Kotihoidon esimies Maria Seitsamo, hallintopäällikkö Pilvi Kalliomaa, Tanja

Päivämäärä: 21.9.2020, 30.9.2020

Nykytilanne: Villa Apollo on 6-paikkainen palveluasumisen yksikkö, jonne kotihoito tuottaa palvelut.

Sopivien asukkaiden saaminen yksikköön on ollut vaikeaa viimeisen 10 vuoden aikana (V. 2020 3 asukasta). Kotihoidon palveluprofiilissa ja toimintatavoissa on tapahtunut merkittävä muutos 1990-luvulta, jolloin Villa Apollo perustettiin. Usein asuminen Villa Apollossa onkin toiminut lyhyenä 1-2 vuoden ja sitäkin lyhyempänä välivaiheena ennen siirtymistä tehostetun palveluasumisen yksikköön. Yöaikainen hoidon tarve, levottomuus, turvattomuuden tunne ja muistisairaus, jotka ovat yleisiä syitä kotoa muuttamiselle, ovat este myös Villa Apollossa asumiselle. Yksikössä on 2,5 kotihoidon hoitajaa, 1 hoitaja/ aamu- ja iltavuorossa. Yöhoitoa ei ole, vaan tarvittaessa yökäynnit hankitaan ostopalveluna.

Yksikössä asuminen edellyttää samaa toimintakykyä kuin kotona asuminen eli eroa kotona asumiseen kotihoidon palvelujen turvin ei juurikaan ole.

Vuorossa oleva 1 lähihoitaja ei ole paikalla koko ajan, vaan tekee kotikäyntejä vuoron aikana mm. lähialueella asuvien kotihoidon asiakkaiden koteihin. Villa Apolloon toimitetaan sairaanhoitaja ja lääkäripalvelut, lääkehoito ja ateriapalvelut samalla tavalla kuin koteihin.

Yhteisöllisyyttä ei välttämättä synny täysin vieraiden ja toimintakyvyltään erilaisten ikääntyneiden välille. Päivittäisiä aktiviteetteja ei pystytä turvaamaan säännöllisesti. Aktivoiva toiminta edellyttäisi lisäresurssin hankkimista. Yhteistyön toteutuminen Villa Bredan aktiviteettien ja päivätoiminnan kanssa riippuu kunkin asukkaan kunnosta. Päivätoiminta on osa myös kotona asuvien vanhusten palveluvalikoimaa.

VAIKUTUKSET

O-vaihtoehto

Toiminta jatkuu kuten nyt

1-VAIHTOEHTO Muutetaan tehostetuksi palveluasumiseksi

2-VAIHTOEHTO Lakkautetaan toiminta; ostetaan tarvittava tavallinen palveluasuminen

Asiakkaisiin

Nykyiset asukkaat voivat asua niin kauan kuin pärjäävät ilman yöhoitoa ja kulunvalvontaa. Uusia, soveltuvia asukkaita voidaan ottaa. Sopivien asukkaiden löytäminen vaikeaa, mistä aiheutuu tilojen vajaakäyttöä.

Nykyiset asukkaat voisivat asua elämän loppuun saakka. Voidaan ottaa uusia asiakkaita.

Nykyisille asukkaille järjestetään muu sopivin asumispaikka, joka heille olisi Villa Breda tai muu tehostetun palveluasumisen paikka.

jatkuu

Palvelujen järjestämiseen	Palveluvalikoima pysyy nykyisellään: kotihoidon hoiva-, hoito- ja tukipalvelut. Yöhoito ostopalveluna tarvittaessa. Turvallisuusnäkökulma huomioitava asiakasvalinnassa. Yhteisöllisyys ja aktiivinen arki toteutuu hyvin rajallisesti.	Tehostetun palveluasumisen paikat lisääntyvät kuudella. Nykyisin 55 pitkäaikaista ja 5 lyhytaikaista paikkaa. Ostopalvelun tarve vähenee. Tarvitaan kulunvalvonta- ja hoitajakutsujärjestelmä sekä muita turvallisuuden takaavia muutostöitä.	Tavallinen palveluasuminen poistuu omana toimintana järjestettävästä palveluvalikoimasta. Palvelu ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta
Henkilöstöön	Kotihoidosta 2,5 lähihoitajan työpanos kohdennetaan edelleen Villa Apolloon. Villa Apolloon ajoittain ollut vaikea saada henkilökuntaa. Pienen yksikön toiminnan jatkuvuuden ja laadun turvaamiseen liittyy riskejä. Aktiviteettien tarjoamiseksi tarvitaan henkilökuntaa ja vapaaehtoistoiminnan tukea.	Koska hoitoisuus lisääntyy, tarvitaan lisää henkilökuntaa ja nykyisen lähihoitajamäärän lisäyksen lisäksi yöhoitaja ja enemmän myös sairaanhoitaja- ja lääkäripalvelua. Silti pieni erillinen yksikkö on haavoittuva, eikä turvallisuutta saada riittävälle tasolle. Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on riski.	Jos toiminta lakkautetaan, kotihoidosta vapautuu 2,5 lähihoitajan työpanos, joka käytetään esim. lyhytaikaisina sijaisina toimivan varahenkilöstön perustamiseen, jolloin voidaan vähentää sijaistyövoiman käyttöä. Henkilöstöresurssin kohdentaminen asiakastyöhön helpottuu, riskien hallinta paranee.
Talouteen	Nykyisellä käyttöasteella (50 %) toiminta ei kannata. Tulojen menetys yhteensä noin 42 000 €/vuosi. Asiakas maksaa vuokran ja kotihoidon palveluista määräytyvät maksut, arvio keskimäärin 1190 €/kk/asukas. Hoitopäivähinta ilman kiinteistökuluja: 103 €	Nettokustannukset nousevat noin 22 000 euroa/asukas/vuosi eli yhteensä 130 000 e/v. Asukas maksaa maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun, joka on enintään 85% nettokuukausituloista, arvio keskimäärin 1660 €/kk/asukas. Arvio hoitopäivähinnasta ilman kiinteistökuluja: 167 €.	Soten kiinteistökustannukset 51 000 €/v poistuvat. Kiinteistö vapautuu muuhun käyttöön. Korvaavat mahdolliset tehostetun palveluasumisen ostosta aiheutuvat kustannukset arviolta 48 000 €/asukas/vuosi. Arvio asiakasmaksusta keskimäärin 1660 €/kk/asukas. Tehostetun ostopalveluasumisen hoitopäivähinta ilman vuokraa: 132 €.

JOHTOPÄÄTÖKSET: Koska kotiin pystytään tarjoamaan sama apu kuin mitä Villa Apolloon toimitetaan, pidetään 6-paikkaisen Villa Apollon palveluasumisen yksikön toiminnan lakkauttamista tarkoituksenmukaisena.

Yksikkö on liian pieni myös muutettavaksi tehostetun palveluasumisen yksiköksi. Vaihtoehtoihin 0 ja 1 sisältyy henkilöstö- ja turvallisuusriskejä.

SEURANTA: Asiakastytyväisyyden seuranta. Kustannusten seuranta.